

CRITICA CINEMA

Marcel·lí Borrell / opinio@lamanyana.cat

La memòria o la patologia d'oblidar

La història. Xina, dècada del 1970. Un pres polític de la Revolució Cultural torna a casa, però la muller, malalta d'amnèsia o d'alguna cosa pitjor, no el reconeix i el fa fora confonent-lo amb un comissari polític.

La pel·lícula. Com a gènere cinematogràfic, el melodrama és un recurs excel·lent per narrar històries familiars, polítiques i socials. O tot en un. És el que arro-

doneix el prestigiós cineasta xinès Zhang Yimou (1951) en la seva darrera obra, que, incomprendiblement, ha tardat dos anys a estrenar-se. Fullejat i pausat, *Regreso a casa* permet uns nivells de visió: a) la metàfora de l'amnèsia col·lectiva; b) les ignominioses pràctiques

de tota dictadura, fills i filles delatant els pares; c) l'abús de poder dels sicaris; i d) el dilema entre família i compromís polític. Amb semblants ingredients temàtics, Zhang Yimou elabora un sofisticat tofu sentimental, pletòric d'escenes i seqüències memorables, com la de l'inici, quan el marit malda per entrar a la seva casa; la persecució a l'estació ferroviària; Ell tocant el piano per aconseguir que Ella recuperi la memòria; Ell llegint el munt de cartes que li va

escriure a Ella dins la presó; la seqüència final sota i damunt la neu, a les portes de l'estació de tren que es tanquen definitivament... L'elegància del film és que Yimou ho conta amb mirades eloqüents, silencis musicals, gestualitats expressives i una atmosfèrica, intimista, posada en escena (l'estufa amb l'olla fumejant) que proposa un viatge en el temps, desproveït del tuf de la nostàlgia. Xina?

Tan lluny i tan a prop. L'Espanya del "Caudillísimo" Franco res ha d'envejar a la Xina de Mao Zedong. O a l'inrevés. Més proper a *Sorgo rojo* (1987) i de *La linterna roja* (1991) que no pas de *La maldición de la flor dorada* (2006), el cineasta xinès recupera els seus actors i actrius fetitxes: Chen Daoming i, sobretot,

'Regreso a casa'

Director:
Zhang Yimou.
Intèrprets: Chen Daoming, Gong Li, Zhang Hiwen, Guo Tao, Liu Peiqui, Zu Feng, Xin Baiqin, Chen Xiaoyi. Xina, 2014. 109'. Funatic.

la Gong Li.

El tema. Oblidar és una patologia. O tanmateix, un antídote.

La imatge. El marit tocant el piano per a que la muller retorni a la realitat. Gairebé.

La frase. "Todos nos equivocamos", que reconvé el sofert marit. Tan fàcil o tan difícil com per reconèixer la naturalesa, fràgil, irracional, vaja, humana.

La recomanació. Cinèfils i cinèfiles de pro i de proa, ja estan fent tard.